МЕЛІТОПОЛЬСКИЙ МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Затверджено на засіданні
кафедри економіки,
готельно-ресторанного та
туристичного бізнесу

Завідувач кафедри ID 11012
Протокол № 1 від 01.09.2026 р.

Назва курсу **Нормативний/вибірковий**	Управління міжнародною конкурентоспроможністю нормативний
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
Спеціалізація	
Освітня програма	Економіка та міжнародні економічні відносини
Рік викладання	2026-2027
Семестр	2 семестр
Викладач	Пилипенко Катерина Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Профайл викладачів	
Контактний тел.	
E-mail:	pylypenko_kateryny@mspu.edu.ua
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру дистанційних освітніх технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=4367 Онлайн-консультації: через системутцентру освітніх дистанційних технологій, Zoom, Googl Meet

Анотація до освітнього компонента

Освітній компонент «Управління міжнародною конкурентоспроможністю» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти цілісного розуміння теоретичних і практичних засад забезпечення та управління конкурентоспроможністю на міжнародному рівні. У межах освітнього компонента розглядаються сутність, концепції та чинники формування міжнародної конкурентоспроможності національних економік, галузей і підприємств; особливості функціонування глобального конкурентного середовища; сучасні методи оцінювання конкурентних позицій і визначення конкурентних переваг.

Особлива увага приділяється стратегічним підходам до управління міжнародною конкурентоспроможністю, впливу інновацій, інвестицій, цифровізації, людського капіталу та інституційного середовища на конкурентний розвиток, а також адаптації суб'єктів міжнародної економічної діяльності до глобальних економічних трансформацій. Вивчаються міжнародний досвід формування конкурентних стратегій, механізми їх реалізації та оцінювання результативності.

Опановуючи освітній компонент, здобувачі набувають здатності аналізувати міжнародне конкурентне середовище, оцінювати конкурентний потенціал і позиції економічних суб'єктів, визначати перспективи формування стійких конкурентних переваг, розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності. Отримані знання та практичні навички сприятимуть формуванню професійної компетентності у сфері стратегічного управління конкурентоспроможністю, розвитку міжнародної економічної діяльності та посиленню конкурентних позицій України в умовах глобалізації, європейської інтеграції й структурних трансформацій світової економіки.

Мета та завдання освітнього компонента

Метою освітнього компоненту «Управління міжнародною конкурентоспроможністю» є: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо дослідження, оцінювання та управління міжнародною конкурентоспроможністю національних економік, галузей, підприємств і суб'єктів міжнародної економічної діяльності; опанування сучасних методів аналізу конкурентних переваг, розроблення конкурентних стратегій та обґрунтування управлінських рішень з урахуванням глобальних економічних трансформацій, міжнародної інтеграції, інноваційного розвитку та цифровізації.

Завданнями вивчення освітнього компоненту «Управління міжнародною конкурентоспроможністю» є:

– засвоєння теоретичних засад міжнародної конкурентоспроможності, її сутності, рівнів, чинників і механізмів формування;

– вивчення сучасних концепцій, моделей та інструментів управління міжнародною конкурентоспроможністю;

– формування навичок аналізу глобального конкурентного середовища, міжнародних ринків і позицій національних економік та підприємств;

– опанування методичних підходів до оцінювання конкурентоспроможності, визначення конкурентних переваг і виявлення потенційних загроз;

– дослідження впливу інновацій, інвестицій, цифрових технологій, людського капіталу та інституційного середовища на конкурентні позиції суб'єктів міжнародної економічної діяльності;

– вивчення міжнародного досвіду формування та реалізації конкурентних стратегій;

– розвиток умінь розробляти й обґрунтовувати стратегічні управлінські рішення щодо посилення міжнародної конкурентоспроможності;

– формування здатності оцінювати ризики, адаптуватися до змін глобального середовища та забезпечувати стійкі конкурентні переваги.

Здобувач повинен *знати*:

– сутність, економічний зміст, принципи та основні концепції міжнародної

конкурентоспроможності;

– рівні, чинники та детермінанти формування міжнародної конкурентоспроможності національної економіки, галузей і підприємств;

– сучасні теорії міжнародної конкуренції, конкурентних переваг і стратегічного управління;

– методи та показники оцінювання міжнародної конкурентоспроможності, зокрема індексні, рейтингові, порівняльні й аналітичні підходи;

– особливості функціонування глобального конкурентного середовища, міжнародних ринків товарів, послуг, капіталу та технологій;

– роль інновацій, інвестицій, цифровізації, людського капіталу та інституційного розвитку у забезпеченні конкурентних переваг;

– сучасні міжнародні конкурентні стратегії, механізми їх формування, реалізації та оцінювання ефективності;

– вплив глобалізації, міжнародної економічної інтеграції, геоекономічних змін і кризових явищ на конкурентні позиції держав та суб'єктів господарювання;

– міжнародний досвід державного регулювання та інституційного забезпечення конкурентоспроможності;

– напрями підвищення конкурентоспроможності України в умовах європейської інтеграції, структурної трансформації та повоєнного відновлення.

Здобувач повинен *вміти*:

– аналізувати міжнародне конкурентне середовище та визначати основні тенденції його розвитку;

– оцінювати рівень міжнародної конкурентоспроможності національних економік, галузей і підприємств із використанням сучасних методів та індикаторів;

– здійснювати порівняльний аналіз конкурентних позицій країн і суб'єктів міжнародної економічної діяльності;

– визначати внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на формування й реалізацію конкурентних переваг;

– застосовувати інструменти стратегічного аналізу для оцінювання конкурентного потенціалу та виявлення перспектив розвитку;

– обґрунтовувати вибір конкурентної стратегії відповідно до особливостей міжнародного ринку та ресурсних можливостей суб'єкта господарювання;

– розробляти практичні рекомендації щодо посилення міжнародної конкурентоспроможності на основі інновацій, цифрових технологій, інвестицій та ефективного використання людського капіталу;

– оцінювати ефективність управлінських рішень і конкурентних стратегій за допомогою кількісних та якісних показників;

– ідентифікувати міжнародні конкурентні ризики й розробляти заходи щодо їх мінімізації;

– використовувати міжнародні статистичні бази, аналітичні звіти та інформаційні ресурси для обґрунтування управлінських рішень;

– формулювати стратегічні пропозиції щодо підвищення конкурентоспроможності українських підприємств і національної економіки на міжнародних ринках.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМКОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність:

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки та міжнародних економічних відносин або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем та задач у сфері економіки та міжнародних економічних відносин, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та міжнародних економічних відносин та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання та управління кадрової політики.
СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень, трудових відносин, трудового потенціалу.
СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем та міжнародних відносин.
СК11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки та міжнародних економічних відносин, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.
СК12. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.
СК13. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.
СК14. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.
СК15. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які формуються в освітньому компоненті

Якісна освіта, гендерна рівність, зменшення нерівності, мир та справедливість, партнерство заради сталого розвитку

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
РН4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.
РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.
РН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, міжнародними економічними відносинами, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних завдань з економіки та міжнародних економічних відносин.
РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію в сфері економіки та міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.
РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях, управлінні соціально-економічними системами та міжнародними економічними відносинами.
РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів, геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.
РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.
РН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
РН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
РН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.
РН17. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.
РН18. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

SOFT-SKILLS, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ КОМПОНЕНТІ

1. Комунікація
2. Критичне мислення
3. Вирішення проблем
4. Прийняття рішень
5. Емоційний інтелект
6. Ненасильницьке спілкування
7. Управління знаннями
8. Робота в режимі невизначеності
9. Самоаналіз і саморефлексія.

ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	Лекція	Практичне заняття	Самостійна робота	Всього (годин, кредитів)
Кількість годин (денна форма)	16	30	89	135/ 4,5кр.

Підсумковий контроль – іспит

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом.
- Вчасно виконувати завдання семінарів та завдань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						Рекомен-дованан література
	усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	
Блок 1.							Основні та додаткові джерела та інтернет ресурси що є в вільному доступі та рекомендовані для опанування ОК
Тема 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ КОНКУРЕНЦІЇ	15	2	2			11	
Тема 2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ	17	2	4			11	
Тема 3. ЯКІСНИЙ ТА КІЛЬКІСНИЙ АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	17	2	4			11	
Тема 4. СТРАТЕГІЇ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	17	2	4			11	
Разом за змістовим модулем 1	66	8	14			44	
Блок ІІ							
Тема 5. МІЖНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ГАЛУЗЕЙ І ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	17	2	4			11	
Тема 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	17	2	4			11	
Тема 7. МАКРОЕКОНОМІЧНІ, ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	17	2	4			11	
Тема 8. ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ РЕАЛІЗАЦІЄЮ СТРАТЕГІЙ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	18	2	4			12	
Разом за змістовим модулем 2	69	8	16			45	
Усього годин	**135**	**16**	**30**			**89**	

Програма освітнього компоненту

Тема 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Зміст: 1.1. Сутність конкуренції та еволюція форм її проявів в сучасних умовах. 1.2. Аналіз рівня конкуренції на ринку. 1.3. Конкурентні переваги, види та джерела їх формування.

Тема 2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ

Зміст: 2.1. Міжнародна конкурентоспроможність як економічна категорія. 2.2. Сутність управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. 2.3. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства в умовах хаотичності. 2.4. Конкурентне середовище – конкурентоспроможність на мезо- та макрорівні.

Тема 3. ЯКІСНИЙ ТА КІЛЬКІСНИЙ АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Зміст: 3.1. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства. 3.2. Аналіз конкурентного середовища підприємства на мезо- та макрорівні. 3.3. Модель аналізу п’яти сил конкуренції Майкла Портера. 3.4. Методи кількісної оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємства та його продукції.

Тема 4. СТРАТЕГІЇ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Зміст: 4.1. Поле стратегій міжнародної конкурентоспроможності підприємства. 4.2. Типи стратегій міжнародної конкурентоспроможності підприємства. 4.3. Конкурентні інноваційні стратегії підприємства. 4.4. Процес розробки стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Тема 5. МІЖНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ГАЛУЗЕЙ І ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Зміст: 5.1. Структурні трансформації та інституційні передумови міжнародної конкурентоспроможності української економіки. 5.2. Міжнародні конкурентні позиції галузей і підприємств промисловості України: порівняльний аналіз. 5.3. Технологічна структура промислового експорту України: тенденції, проблеми та перспективи модернізації. 5.4. Експортний потенціал українських підприємств та можливості інтеграції до глобальних ланцюгів створення вартості.

Тема 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Зміст: 6.1. Світовий досвід державного регулювання міжнародної конкурентоспроможності підприємств та можливості його застосування в Україні. 6.2. Функції, принципи та методи державного регулювання міжнародної конкурентоспроможності підприємств. 6.3. Інституційні механізми підтримки експорту, інвестиційної діяльності та міжнародної інтеграції підприємств. 6.4. Формування та розвиток механізму державного регулювання міжнародної конкурентоспроможності українських підприємств.

Тема 7. МАКРОЕКОНОМІЧНІ, ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Зміст: 7.1. Макроекономічні чинники та організаційно-економічні передумови забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємств. 7.2. Розвиток бізнес-середовища як фактор адаптації українських підприємств до глобальної конкуренції. 7.3.

Інвестиційно-інноваційні імперативи підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємств. 7.4. Регіональна складова формування та реалізації стратегій міжнародної конкурентоспроможності підприємств.

Тема 8. ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ РЕАЛІЗАЦІЄЮ СТРАТЕГІЙ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Зміст: 8.1. Проєктний підхід у системі стратегічного управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. 8.2. Сутність, середовище, життєвий цикл та основні процеси управління проєктами. 8.3. Планування змісту проєкту, структури розподілу робіт, строків виконання та ресурсного забезпечення. 8.4. Управління вартістю, ризиками та зацікавленими сторонами проєкту. 8.5. Оцінювання ефективності проєктів і результативності реалізації стратегій міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ п/п	Зміст	Кількість балів
1	Підготовка презентацій і їх захист	10 балів
2	Виконання індивідуальних завдань/проєктів	10 балів
3	Виконання тестових завдань	10 балів

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни,	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит

	пошуковий, виконання завдань	
РН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, міжнародними економічними відносинами, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних завдань з економіки та міжнародних економічних відносин.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію в сфері економіки та міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях, управлінні соціально-економічними системами та міжнародними економічними відносинами.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів, геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит

безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.		
РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит
РН17. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит

РН18. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	**Поточний контроль**: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань **Підсумковий контроль:** іспит

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ФОРМ І ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького https://v.gd/ADELEh. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЮВАННЮ	**РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ**	М1	М2	РАЗОМ
	Доповіді на семінарських заняттях	5	5	10
	Виконання практичних завдань	5	5	10
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Разом	15	15	30
	САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА			
	Підготовка презентацій і їх захист	5	5	10
	Виконання індивідуальних проєктів	5	5	10
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Разом	15	15	30
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛ (іспит)	-	-	40
	Загальний бал ОК	-	-	100

Оцінювання видів навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	**Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення**
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідаєтемі,представленодостатнійаналізпроблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат, 0 балів – відповідь відсутня

Практико-орієнтовані завдання	5 балів: – 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння Здобувача застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня.

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Стратегічне управління є іспит, на його складання надається 40 балів.

Характеристика критеріїв оцінювання знань	**Якісна шкала**	**За 40 бальною шкалою**
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	Відмінно	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	Добре	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	Добре	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Здобувач відновлює основний	Задовільно	27-29

навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.		
Початковий рівень Відповідь Здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	Задовільно	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики, диференційований залік	Для заліку
90-100	**A**	Відмінно	Зараховано
82-89	**B**	Добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	Задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного Складання
0-34	**F**	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті
(*відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького http://surl.li/lgwzd*)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького http://surl.li/lgwzd, розміщеного на офіційному сайті Університету. З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП. Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти. Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-

платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компоненту Педагогіка з навчальною практикою на ЦОДТ, а також в telegram-групах.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії http://eprints.mdpu.org.ua та у вільному доступі у мережі Інтернет

Основна

1. Hill C. W. L., Hult G. T. M. International Business: Competing in the Global Marketplace. 13th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2021.
2. Krugman P. R., Obstfeld M., Melitz M. J. International Economics: Theory and Policy. 11th ed. Harlow : Pearson, 2018.
3. Project Management Institute. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide). 7th ed. Newtown Square : Project Management Institute, 2021.
4. World Trade Organization. World Trade Report 2023: Re-globalization for a Secure, Inclusive and Sustainable Future. Geneva : WTO, 2023. 130 p.
5. Балановська Т. І., Гогуля О. П., Драмарецька К. П., Восколупов В. В., Голік В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. Київ : ВЦ НУБіП України, 2026. 413 с.
6. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 № 2210-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text
7. Стойко І. І., Шерстюк Р. П. Управління конкурентоспроможністю : навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТНТУ, 2023. 156 с.

Допоміжна

1. Салькова І. Ю., Могилевська О. Ю., Слободяник А. М. Управління конкурентоспроможністю підприємств: навч. посіб. Київ : КиМУ, 2023. 147 с.
2. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
3. Панченко В. Г., Резнікова Н. В. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навч. посіб. Київ : Білецький Р. Г., 2025. 468 с.
4. Hitt M. A., Ireland R. D., Hoskisson R. E., Harrison J. S. Strategic Management: Concepts and Cases: Competitiveness and Globalization. 14th ed. Boston: Cengage, 2024.
5. Europe’s Competitiveness in the New Global Economy: textbook / за ред. А. О. Задої, С. О. Федулової. Dnipro, 2025.
6. David F. R., David F. R., David M. E. Strategic Management: A Competitive Advantage Approach, Concepts and Cases. 18th ed. Pearson, 2025.
7. Collinson S., Narula R., Qamar A., Rugman A. M. International Business. 9th ed. Harlow: Pearson, 2024.
8. Peng M. W., Meyer K. International Business. 4th ed. Cengage, 2023. 624 p.
9. Geringer M., Livanis G., McNett J. M. International Business: 2025 Release. New York: McGraw Hill, 2025.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/
2. Офіційний вебсайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/
3. Офіційний вебсайт Антимонопольного комітету України. URL: https://amcu.gov.ua/

4. Офіційний вебсайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: https://me.gov.ua/
5. World Bank Open Data. URL: https://data.worldbank.org/
6. World Bank Enterprise Surveys. URL: https://www.enterprisesurveys.org/
7. OECD Data Explorer. URL: https://data-explorer.oecd.org/
8. Eurostat. URL: https://ec.europa.eu/eurostat
9. World Trade Organization Statistics. URL: https://stats.wto.org/
10. United Nations Comtrade Database. URL: https://comtradeplus.un.org/
11. World Integrated Trade Solution (WITS). URL: https://wits.worldbank.org/
12. International Trade Centre. URL: https://www.intracen.org/
13. UNCTADstat. URL: https://unctadstat.unctad.org/
14. UNIDO Statistics Portal. URL: https://stat.unido.org/
15. World Intellectual Property Organization. URL: https://www.wipo.int/
16. Global Innovation Index. URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/
17. Scopus. URL: https://www.scopus.com/
18. Web of Science. URL: https://www.webofscience.com/
19. Project Management Institute. URL: https://www.pmi.org/standards/
20. International Organization for Standardization. ISO 21502:2020. URL: https://www.iso.org/standard/74947.html
21. European Commission. Funding & Tenders Portal. URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/